

●Sta ji pa pomagala mož in mama.

Njena ljubeča podpora je bila izjemno pomembna. Anita je postala kost in koža, tehtala je 45 kilogramov, vsa je bila v limfomih, v tumorjih velikosti limone v telesu in na njem. Padla je v komo, prvič so jo hospitalizirali in ugotovili, da je prišla umret: da ji odmirajo vitalni notranji organi in da je smrt vprašanje ur. Tu pa se začne bistvo. Teško je ubesediti njeno izkušnjo. Čudil sem se, kako dobro je opisala to stanje onkraj razuma in dožemanja.

●Opisala je, kar doživijo ljudje ob klinični smrti, le da zelo poglobljeno, natančno in razumljivo.

V tej obsmrtni izkušnji in med komo je zaznavala vse, kar se je dogajalo v njeni bolniški sobi, slišala besede bolničarja v sobi, moža in zdravnika precej stran na hodniku, zaznavala misli in čustva brata na letalu več tisoč kilometrov stran – bila je vseprisotna. To je brezmejnost duha. Zelo lepo opisuje, ko je šel duh iz telesa, opisuje širjenje zavesti – hkrati navznoter in navzven, kar težko razumemo. Znanstveniki in zdravniki radi rečejo, da gre za neko blodnjo v možganih ob odmiranju nevronov. A njena zgodba in njene besede so avtentične, kajti kasneje je dobesedno povedala, kaj sta se pogovarjala mož in zdravnik dvanajst metrov stran od njene bolniške sobe in o čem je razmišljal brat na letalu ... Vse! Zaznavala je, kar je bilo v povezavi z njo, ne glede na prostor.

●Teža znanost še ne zna razložiti?

Še ne in prav je tako. Skrivnosti pač morajo biti – sej o bistvenih stvareh v življenju tako ali tako ne vemo nič, so skrivnost. Kaj je doživljala onstran, je težko opisljivo, zlasti srečanje s pokojnim očetom, pokojno prijateljico.

●Oče ji je jasno sporočil, da še ni čas za njeno vrnitev, da pa se mora odločiti sama. Ona je se-

To je eno od njenih sporočil. Pomembna so tudi preostala. Čas in vse dojemamo linearno, onkraj pa tega ni: vse je tukaj in zdaj, hkrati tečejo preteklost, sedanjost in prihodnost in tega naš um nikakor ne more doumeti in umestiti. Meni se to zdi možno, v meditaciji se doživljamskaj, a to so neopisljive stvari. Človek je res mnogo več kot telo. Skratka: imela je možnost, da gre naprej v neskončnost ali se vrne. Začutila je, da jo v življenju čaka pomembna pot, poslanstvo in, zelo pomembno, vedela je, da bo ob vrnitvi zelo hitro ozdravela, tako rekoč čudežno. Po tridesetih urah kome se je na začudenje zdravnikov prebudila, bila je popolnoma zmedena, ker sta ta dva svetova tako različna in ker je bila pod vtisi druge dimenzije. Malo evforična je začela takoj pripovedovati, da bo ozdravela, zdravniki so pritekli, ko so začele vitalne funkcije delati. V nekaj urah se je precej stabilizirala.

●V resnici je prej umirala?

Da. Prej je bila tako rekoč brez mišic, telo povsem oslabiljeno in polno tumorjev, duh pa je bil po vrnitvi izredno evforičen. Možu, mami in tudi zdravnikom je povedala, da bo ozdravela in kaj je doživela, njej pa so ob izboljšanju začeli dajati nizke odmerke citostatikov – a ta zdravila v resnici niso učinkovala. Kasneje je onkolog potrdil, da ni ozdravela zaradi kemoterapije. Njeni limfomi so se v nekaj dneh zmanjšali, v nekaj tednih izginili: opravili so biopsijo bezgavk, izvidi so bili negativni. Rak v zadnji fazi je v nekaj tednih izginil! Temu se v medicini reče spontana okrevitev. Še mesece pa je potrebovala, da si je okrepila mišice in da je oslabelelo telo prišlo k sebi.

●Že mesec dni po komi je odšla na poroko, plesala in pila šampanjec. In seveda je govorila o svoji izkušnji tudi zdravnikom.

» Na splošno ni neozdravljive bolezni: če preživi samo en človek, pomeni, da je bolezen možno ozdraviti.«

AVITVE

Anita Moorjani je za rakom zbolela leta 2001. Štiri leta pozneje je bila na robu smrti, ko je doživela obsmrtno izkušnjo in presenetljivo popolnoma ozdravela. Zaradi te njene izkušnje jo pogosto vabijo na konference in dogodke po svetu, da bi svoja spoznanja delila z občinstvom. Pogosto gostuje na oddelku za vedenjske vede Univerze v Hongkongu, kjer predava o spoprijemanju z življenjsko nevarno boleznijo, soočenju s smrtjo in psihologiji duhovnih verovanj. Sama je utelešenje resnice, da vsi nosimo v sebi notranjo moč in modrost za premagovanje celo najbolj nasprotujočih si življenjskih razmer.

red življenjem!

veda želela ostati. Takrat se je tudi zavedala, zakaj rak.

Vedela je, da je zbolela tudi zato, ker jo je prežemal strah. Strah je najzanesljivejše sredstvo, da bomo zboleli: strah pred boleznijo in tudi strah pred življenjem. In nesprejemanje sebe. Toda pozor, bolezen NI kazen, JE potrebna izkušnja.

●In tudi zaradi tega, ker preveč resno jemljemo stvari, v življenju ne uživamo, se ne smejimo. Ker pozabljamo nase.

Drži. Zdravniki pa o njeni izkušnji kar niso želeli nič slišati. Ob vseh preiskavah, tudi ob biopsiji, jim je vnaprej povedala, da bodo rezultati negativni – vnaprej je vedela vse. In tudi povedala, da pristaja na vse preiskave in terapijo zato, da se prepričajo oni, zdravniki. Ozdravela je takrat, ko se je nehala oklepiti življenja: ko je spustila vse, ko je nehala delati proti sebi, proti življenju.

●Ko je »bila ljubezen«, je dobesedno zapisala. Katera so njena ključna sporočila vsem nam?

»Ob stanju obsmrtno izkušnje sem spoznala, da je vse Vesolje sestavljeno iz brezpogojne

ljubezni in da sem tudi sama del tega.« Tako je zapisala. To je tako močna ugotovitev!

●Kaj to pomeni? In kaj pomeni, da je ozdravela takrat, ko se je nehala upirati bolezni?

Ona pravi, da je življenjska sila ljubezen. Doume-la je, da ji ni treba postati nekdo drug, da bi bila vredna ljubezni, ker že je vse tisto, kar bi si sploh prizadevala postati.

●Gre torej za to, da se tega zavemo?

Ljubezen ni zaljubljenost, govorimo o presežni ljubezni: ljubezen vse sprejme, je dobrtoljiva. Jaz kot ego s čustvi razpadem, ostane čista zavest. Po prepričanju sem panteist in verjamem v to, kar pravi Anita: vse je božanska iskra.

●Ključno je zavedanje ljubezni do sebe?

Ja. Tudi sprejemanje svojih pomanjkljivosti. Kar pomeni, da sprejmeš svoj strah in ga spustiš; da sprejmeš svojo jezo, dokler se ne zavedaš, da se je brez pomena jeziti ... Kot psihoterapevt lahko rečem, da je past v miselnosti, imejmo se vsi radi na nekritičen način. Življenje je tudi trpljenje, smeh, jok. Če nas je strah, se je treba s tem soočiti: vzrok za strah je v tem, da ne zaupamo, da je življenje dobro: starši, ko se negotovi, bodo na otroka prenesli strah s stalnimi opozorili pazi ... Ljudje, ki jih je strah, ne razvijejo prazaupanja. Anita je razvila strah pred rakom, bombardirani smo s temi informacijami, statistiko, in to je zelo kontraproduktivno. Odlično sporočilo knjige je, da rak ni smrten!

●Se bojimo raka zaradi trpljenja, bolečine telesa?

Povsem človeško je, da nas je strah bolezni, bolečine, trpljenja ... Predvsem pa nas je strah neznanega. Freud je rekel, da ima človek do tridesetega leta mnogotere strahove, po tridesetem pa samo strah pred minljivostjo, pred neznanim. Kot reče Anita, treba se je odvezati od vsega – ona se je. To ne pomeni, da je pustila moža, ampak se je odvezala od pričakovanj.

●Poudarja pomembnost poti v negotovost, to, da pustiš spremembam svojo pot.

Včasih so nekatere religije učile, da je to življenje nepomembno, da je telo grešno, da so pomembna nebesa, toda Anita pravi točno nasprotno. Tu smo zato, da živimo v tem življenju, pustimo, da nas vodijo izkušnje, smo veseli. Da ne jemljemo vseh stvari smrtno resno! To je eno od močnih sporočil te knjige: da moramo biti bolj radostni, se bolj veseliti življenja, bolj zaupati življenju in da moramo tudi sebe jemati manj resno.

●Anita pravi, da se ne spomni, da bi jo kdo cenil kot največji zaklad, in da je ona najpomembnejša. To ni egoizem, ne?

Egoizem pojmujemo popolnoma napačno – ega sploh nimamo zgrajenega. Pa ne govorim o ego-centrizmu, ta je patološki. Zgrajen ego pomeni sprejemanje sebe. Anita pravi: namesto prestrašenosti – zaupanje, kajti bolj ko zaupam sebi, bolj zaupam drugim; bolj ko ljubim sebe, bolj ljubim druge. In ko to živim, se prenaša na druge, ker smo povezani. Anita iz svoje izkušnje ne dela religije. In to, o čemer govoriva, predstavlja moje razmišljanje in to, kar jaz čutim, da je moja resnica. Lahko se pa tudi motim (smeh). ■

Leta 2006 je onkolog dr. Peter Ko stopil v stik z Anito, se pogovarjal z njo dolge ure, nato pa temeljito preučil vso njeno medicinsko kartoteko, vključno z zdravnikovim poročilom 2. februarja, ko je bila sprejeta v bolnišnico. Njegove besede Aniti so bile: »Gospa, kakor koli pogledam, bi morali biti mrtvi!«